

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

24.11.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложение Нацрта закона метрологији садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Сл. гласник РС“, бр. 100/2005) даје се

МИШЉЕЊЕ

Образложение Нацрта закона о метрологији, који је Савету за регулаторну реформу привредног система поднело на мишљење Министарство економије и регионалног развоја, под бројем: 119-01-149/2008-05, од дана 04.11.2009. године, САДРЖИ АНАЛИЗУ ЕФЕКАТА у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Министарство економије и регионалног развоја доставило је Савету за регулаторну реформу (у даљем тексту: Савет) на мишљење Нацрт закона о метрологији, са Образложењем које садржи прилог под називом „Анализа ефеката закона“.

У прилогу „Анализа ефеката закона“ обрађивач прописа је одговорио на питања формулисана у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005).

Обрађивач прописа је истакао да је главни проблем који треба решити доношењем и имплементацијом овог закона то што је област метрологије до сада била уређена Законом о метрологији („Службени лист СЦГ“, број 44/05) и подзаконским актима донетим на основу тог закона, као и Закона о мерним јединицама и мерилима („Службени лист СЦГ“, број 80/94, 83/94, 28/96 и 12/98), који је доношењем важећег Закона о метрологији престао да важи, те садржина већине тих подзаконских аката не одговара тренутном стању технике и технологије у области метрологије. Обрађивач прописа је навео и потребу за обезбеђењем тачних мерила усклађених са међународно утврђеним захтевима, мерних јединица са

Међународним системом јединица, као и следивости еталона Републике Србије до међународних еталона. Поред тога, истакнуто је да је чланом 9. Закона о министарствима прописано да Министарство економије и регионалног развоја обавља послове државне управе који се односе на мере и драгоцене метале, као и да је организација за метрологију (Дирекција за мере и драгоцене метале) образована као орган управе у саставу Министарства економије и регионалног развоја. Са друге стране, важећим Законом о метрологији прописана је надлежност организације за метрологију која је у смислу Закона о државној управи у супротности са делокругом органа управе у саставу министарства. У том смислу, обрађивач прописа је навео неопходност потребе јасног дефинисања делокруга надлежног министарства, организације за метрологију и овлашћених тела за обављање послова оверавања мерила, као и именованих тела за оцењивање усаглашености. Обрађивач прописа је истакао да је, према захтевима за чланство у Светској трговинској организацији и ЕУ, недопустиво постојање сукоба интереса у обављању међусобно повезаних активности, имајући у виду да према важећем Закону о метрологији Дирекција за мере и драгоцене метале, поред осталог, обавља послове оверавања мерила која подлежу законској контроли, даје стручно мишљење министру која лабораторија испуњава услове да буде овлашћена за оверавање мерила, врши надзор над стручним радом овлашћених лабораторија за оверавање мерила и врши метролошки надзор над употребом, односно стављањем на тржиште тих мерила.

Од циљева које треба постићи доношењем и имплементацијом овог закона, обрађивач прописа је навео циљ успостављања транспарентног, непристрасног система у области метрологије, што подразумева да када је у питању оверавање мерила национална организација за метрологију не може да врши оверавање мерила, а да уједно врши и метролошки надзор над тим мерилима. Овакво решење примениле су и земље у окружењу, а на бази директиве ЕУ. Овим законом, обрађивач прописа жели да обезбеди да се мерила која подлежу законској контроли могу ставити на тржиште, односно у употребу само ако су за њих издата уверења о одобрењу типа, односно ако су на прописан начин оверена. На овај начин ће се постићи главни циљ који се огледа у томе да грађани буду сигурни у тачност резултата мерења која се користе у званичним и комерцијалним трансакцијама. Овим законом ће се обезбедити и да се претходно упаковани производи ставе у промет или складиште са намером стављања у промет само када је њихова називна количина означена тачно, јасно и недвосмислено и када је њихова стварна количина у оквиру дозвољеног одступања од означене називне количине.

Доношењем овог закона, циљ је да се створе услови за улазак нових привредних субјеката на тржиште (овлашћених тела за оверавање мерила), чиме ће се елиминисати сукоб интереса у обављању међусобно повезаних активности које Дирекција за мере и драгоцене метале према важећем закону спроводи.

Обрађивач прописа је навео позитивне ефекте који се односе на заштиту интереса, како потрошача тако и продаваца, али и других корисника који су привредни субјекти и правна лица, а користе мерила у обављању своје делатности. Заштита здравља и општа безбедност подићи ће се на виши ниво и створиће се

услови за обављање трговине која се заснива на резултатима мерења оних мерила која се користе у функцији промета роба и услуга, заштите здравља и опште безбедности, контроле и безбедности саобраћаја. Још један од позитивних ефеката огледаће се у спречавању нелојалне конкуренције, јер ће се за све учеснике у области метрологије успоставити једнака и јасна правила у погледу производње, дистрибуције и употребе мерила.

У делу Анализе ефеката прописа који се односи на трошкове које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, обрађивач прописа је навео да ће се трошкови у одређеној мери повећати за привредне субјекте и друга правна лица која желе да буду овлашћења за оверавање мерила, а везано за утврђивање испуњености прописаних услова и спровођење поступка акредитације. Међутим, ти трошкови ће, према процени обрађивача прописа, бити оправданi и много мањи од потенцијалних трошкова који могу да настану отклањањем штетних последица по здравље и имовину грађана, односно потрошача и других корисника, проузрокованих употребом, односно коришћењем мерила која нису усаглашена са прописаним захтевима.

Савет износи примедбу обрађивачу прописа да у Образложењу и Анализи ефеката прописа нису предочени било какви подаци, а нарочито они који се тичу броја привредних субјеката који су тренутно овлашћени за оверавање мерила. Није наведено ни да ли су и које алтернативе предложеним решењима разматране у току израде Нацрта закона. Такође, обрађивач прописа није навео ни мере које ће бити предузете како би се Нацрт закона у потпуности имплементирао.

Савет, овом приликом, износи и пар сугестија које се тичу самог текста Нацрта закона, те позива обрађивача прописа да исте размотри:

1. Члан 9. став 6. Нацрта закона предвиђа да Министарство као јавну књигу води регистар овлашћених тела за оверавање мерила.

Савет предлаже обрађивачу прописа да предвиди и јавну доступност података из регистра свим заинтересованим лицима на сајту Министарства.

2. Члан 10. став 1. Нацрта закона предвиђа обавезу овлашћеног тела које престане да испуњава прописане услове за обављање послова оверавања мерила да о томе без одлагања обавести Министарство, као и о свим променама које би могле утицати на испуњеност прописаних услова.

Осим питања спроводивости овог решења, Савет поставља питање обрађивачу прописа да ли је разматрао алтернативу предложеном решењу у смислу прописивања одредбе да надзорни орган повремено врши контролу рада овлашћених тела?

3. Члан 10. став 2. Нацрта закона предвиђа обавезу овлашћеног тела које има намеру да престане са обављањем послова оверавања мерила да о томе обавести Министарство најмање шест месеци пре престанка обављања ових послова.

Савет истиче да овакву одредбу, у неким случајевима, неће бити могуће имплементирати у пракси, јер није јасно којим механизмима ће држава приморати привредне субјекте да обављају послове оверавања мерила још шест месеци у ситуацијама када ти привредни субјекти не желе или нису у могућности да даље обављају те послове (стечај, ликвидација). Такође, намеће се питање оправданости оваквог решења са становишта права приватног сектора да независно доноси пословне одлуке. Савет позива обрађивача прописа да размотри могућност скраћења предвиђеног рока од шест месеци у оквиру којег би овлашћена тела која имају намеру да престану са обављањем послова оверавања мерила била дужна да обавесте Министарство о престанку обављања ових послова.

4. Члан 11. Нацрта закона предвиђа оснивање Метролошког савета, као стручног саветодавног тела у области метрологије, задуженог да даје стручна мишљења у погледу развоја метролошког система РС, предлаже научне и образовне активности у области метрологије и дефинише приоритете у научним истраживачко-развојним пројектима у области метрологије.

Савет поставља питање обрађивачу прописа да ли је разматрао алтернативе формирању Метролошког савета, који је ново тело, имајући у виду да је овакво предложено решење у супротности са циљевима рационализације државне управе? Да ли је могуће да наведени послови буду у надлежности Дирекције за мере и драгоцене метале? Из којих разлога није предвиђен максимални број чланова Метролошког савета?

Обрађивач прописа ни у Образложењу ни у Анализи ефеката није навео да ли ће председник и чланови Метролошког савета добијати накнаде и из којих извора ће се та средства исплаћивати.

Имајући у виду напред наведено, као и образложења која је Савет добио од обрађивача прописа за време консултација, Савет констатује да образложение Нацрта закона о метрологији, који је Савету за регулаторну реформу поднело на мишљење Министарство економије и регионалног развоја, САДРЖИ АНАЛИЗУ ЕФЕКАТА у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Млађан Динкић

